

PERSPECTIVELE DEZVOLTĂRII TURISMULUI ÎN MUNȚII APUSENI ȘI NECESITATEA PLANIFICĂRII ACȚIUNILOR PENTRU VALORIFICAREA ACESTUIA

LECTOR UNIV. DRD. CRISTINA JINGA

Universitatea „1 Decembrie 1918 „

Str. N. Iorga; nr. 11-13; cod 510009; Alba Iulia

Tel.: 0258/811512

e_mail: cristina_jinga@yahoo.co.uk

Tourism is one of the few phenomena that have imposed themselves in the recent past, its spectacular development being a characteristic of last decades of the 20th century.

Tourism has become a mass phenomenon due to the raise of income for citizens, development in transportation, means of communications, enhancement of free time and vacations.

In perspectiva anului 2007, Munții Apuseni vor începe să fie percepuți ca o individualitate geografică. Printr-o ofertă complexă și unitară vor fi create premisele creșterii competitivității zonei pe piața turismului intern și internațional, iar economia turismului regional va tinde să devină un factor important de prosperitate.

Prin prioritățile fixate se încearcă evitarea situațiilor în care fiecare județ produce și distribuie materialul său propriu, se încurajează promovarea la nivel regional și concentrarea acțiunilor spre consumator. Realizarea obiectivelor acestui program poate fi asigurată numai printr-un proces de implementare bazat pe parteneriat între actorii politici și cei social-economici din cadrul zonei Munților Apuseni cât și printr-o intensă colaborare cu parteneri europeni și internaționali.

În ultimii ani toate județele din Munții Apuseni și-au documentat principalele orientări privind dezvoltarea viitoare a turismului local.

Pe baza acestor orientări putem concluziona că următoarele ținte de dezvoltare a turismului regional pot fi abordate prin acțiuni comune unanim acceptate, cum ar fi:

- Necesitatea modernizării ofertelor turistice
- Dezvoltarea produselor turistice regionale
- Ridicarea calificării forței de muncă
- Îmbunătățirea calității serviciilor
- Crearea unei rețele între participanți și îmbunătățirea colaborării și a parteneriatului public-privat
- Creșterea calitativă și cantitativă a promovării turistice-producerea și distribuirea de materiale publicitare și de promovare
- Inițierea și extinderea punctelor de informare turistică regională

Bazat pe aceste considerații și a analizei SWOT, se pot stabili prioritățile, obiectivele, și măsurile necesare a fi întreprinse pentru dezvoltarea turismului în Munții Apuseni pe perioada 2005 -2006. S-a plecat de la premiza că această perioadă-pentru care sunt elaborate și planurile de dezvoltare regională- este esențială pentru crearea unei identități regionale, deosebit de importantă în perspectiva anului 2007, an în care se preconizează includerea României în Uniunea Europeană.

Prin aplicarea măsurilor cuprinse în aceste planuri, cu certitudine regiunea Munților Apuseni va căpăta o individualitate proprie și va fi capabilă să se integreze cu mai mult succes alături de celelalte regiuni din Uniunea Europeană.

Planul de acțiune pentru dezvoltarea turismului constituie un instrument de coagulare a intereselor regionale, de întărire a parteneriatului instituțional regional și de creștere a gradului de conștientizare a populației din cele șase județe a zonei Munților Apuseni, pe care vor începe să o perceapă ca pe o arie geografică unitară, de interese comune.

Planul de acțiune constituie doar baza elaborării și aplicării începând cu anul 2007 a unei strategii pe termen lung de dezvoltare a turismului regional.

Prin acest document programatic se urmărește luarea unor măsuri care să permită găsirea unei **identități turistice** zonei a unei **mărci regionale** și exploatarea posibilităților de marketing folosind noile tehnici media și țintirea spre segmente de clienți bine definite, altfel spus lansarea pe piața internă și internațională a **produsului turistic „Munții Apuseni”**.

Planul de acțiune pentru dezvoltarea turistică a zonei - prin prioritățile stabilite- urmărește pe termen mediu și lung, dezvoltarea în întreaga regiune a unei oferte turistice complexe, care să utilizeze la maxim resursele naturale și antropice existente, în corelație cu conservarea mediului și a patrimoniului. Pe termen lung aceasta va contribui la creșterea nivelului de viață al locuitorilor, mai ales a unor categorii sociale cu șanse reduse de integrare pe piața muncii (femei, persoane disponibilizate din industrie,e.t.c.).

În esență, scopul tuturor acțiunilor este de a obține o **identitate regională**, bazată pe un **parteneriat puternic** și pe o **promovare turistică** susținută și eficientă.

Prioritatea 1 : Crearea unei identități turistice regionale

Obiectiv : Realizarea unei forme organizatorice de armonizare a intereselor particulare ale județelor într-un cadru unitar de reprezentare a turismului regional:

Fundamentare : Turismul poate constitui un factor determinant al creării identității regionale. Prezentarea cadrului natural integrat al celor 6 județe, cu potențialul lor natural și antropic, va determina creșterea gradului de cunoaștere al Munților Apuseni și va contribui la crearea unei imagini despre spațiul comun regional. Prima percepție asupra unei zone este legată de reprezentarea ei spațială dată de limitele administrative și cadrul natural.

Toate județele componente ale zonei beneficiază de un mare potențial turistic care poate deveni un factor esențial de descoperire a regiunii și de creștere a gradului de înțelegere a ei

de către populația acestora pe care vor începe să o perceapă ca pe o arie geografică de interese comune.

Pentru găsirea unei identități turistice a regiunii, a unei mărci regionale, pentru exploatarea posibilităților economice care decurg din aceasta, deci pentru lansarea pe piața internă și internațională a unui produs turistic bine individualizat, este necesară găsirea unor forme organizatorice adecvate.

Această dificilă sarcină de coagulare a intereselor pe care regiunea le are în domeniul turismului nu poate fi preluată de o singură instituție sau organizație, ci de o structură organizatorică mai complexă care să se bazeze pe un larg parteneriat și care să grupeze în interiorul ei principalii actori care își desfășoară activitatea în acest domeniu. În fapt, se dorește înființarea unei asociații regionale de turism, care să cuprindă principalele instituții publice, organizații neguvernamentale, asociații și societăți comerciale cu preocupări în domeniul turismului.

Printre obiectivele asociației de turism regional se numără:

- promovarea unitară a Munților Apuseni, va dezvolta și comunica un profil caracteristic și o imagine a zonei;
- va reprezenta interesele tuturor celor implicați în turismul regional factorului politic și administrativului;
- va fi responsabilă de prezentarea în țară și în afara ei a temelor turismului regional din cadrul Munților Apuseni;
- va fi un partener în cooperarea cu alte zone;
- va prelucra un concept de marketing turistic regional;
- va intra în competiția de pe piața turistică internă și internațională, județele fiind prea mici pentru a concura pe piața turismului;
- își va desfășura activitatea în colaborare cu punctele locale de informare turistică prin care se va face de asemenea promovarea Regiunii.

Fondarea acestei asociații este un demers pentru conștientizarea valorilor culturale și naturale ale regiunii de către locuitorii ei, ca și afirmarea unei mândrii care vine din apartenența la spațiul cultural al Transilvaniei.

Prin crearea acestei structuri organizatorice se va rezolva o problemă esențială- cea a organizării eforturilor de dezvoltare turistică regională. Obiectivele, sarcinile, rolul fiecărui membru și al asociației în ansamblul ei urmează să fie definite prin statutul ei de către membrii fondatori.

Măsuri/acțiuni pentru atingerea obiectivului :

1. Contactarea principalilor actori de la nivelul județelor interesați de crearea asociației ;
2. Organizarea unei reuniuni regionale cu actorii interesați de crearea asociației în vederea discutării statutului ;
3. Identificarea și atragerea resurselor necesare și înregistrarea juridică a asociației

Prioritatea 2 : Creșterea capacității informaționale și de promovare a turismului în regiunea Munților Apuseni

Obiectiv : Crearea unei capacități regionale unitare și coordonate de informare și promovare internă și internațională a capacităților turistice și a serviciilor de profil existente în regiunea Munților Apuseni.

Fundamentare : Având în vedere amplasarea sa geografică, precum și cadrul natural deosebit, turismul în zona Munților Apuseni are vechi tradiții și un vechi și bogat potențial de dezvoltare. Baza materială a turismului din Munții Apuseni cuprindea în 2004 un număr 744 unități de cazare, între care 136 hoteluri, 2 hanuri, 160 pensiuni agroturistice, 57 cabane turistice și 16 campinguri, un sat de vacanță, singurul din România, restul fiind alte tipuri de unități turistice. (sursa www.antrec.ro).

Capacitatea totală de cazare este de 34.648 locuri (12.5% din capacitatea de cazare la nivel național), dar indicele de utilizare a capacităților aflate în funcțiune este de doar 17.7% (28.2% pe țară). Numărul de turiști cazați (837 mii- ceea ce reprezintă 17,2% din totalul turiștilor cazați în România). Această cifră situează Munții Apuseni pe locul doi pe țară, după Regiunea Sud-Est, cu 994 mii, reprezentând 20.4%. (sursa www.antrec.ro).

Pentru punerea în valoare a obiectivelor turistice și pentru îmbunătățirea serviciilor se impune crearea unor capacități regionale unitare și coordonate de informare, organizare și promovare în ceea ce privește capacitățile turistice din mediul urban și rural.

Se propune desemnarea unor centre județene reprezentative, susținute de administrația județelor și care urmează să fie integrate informațional într-o rețea regională, națională și internațională. Aceste centre cu rol de coordonare a activității de informare și promovare a turismului vor avea misiunea de a acoperi lipsa de informație turistică referitoare la posibilitățile de agrement și cazare în regiune. Ele vor acționa conjugat cu Asociația Regională de Turism CENTRU și vor colecta și procesa informații de bază asupra:

- ofertei turistice din Regiune;
- serviciilor turistice accesibile și a prețurilor la care sunt oferite;
- posibilităților de rezervare și precontractare a serviciilor concrete.

Asociația Regională de Turism CENTRU va coordona această activitate și împreună cu Agenția pentru Dezvoltare Regională și administrația județeană va încerca crearea unei rețele care să cuprindă în timp câți mai mulți operatori regionali din domeniul turismului.

Aceste acțiuni vor contribui la formarea unei piețe a serviciilor turistice unitare la nivelul zonei, cu servicii comparabile din punct de vedere a calității și cu prețuri competitive. Informațiile despre oportunitățile de agrement și prezentarea ofertelor va conduce în timp la dezvoltarea unei piețe regionale de servicii turistice. Efectul va consta în reducerea disparităților în ceea ce privește capacitățile, calitate și preț care se manifestă acum între diferitele centre și zone turistice a Munților Apuseni.

Aceste centre vor asigura medierea informațională între cererea și oferta de servicii turistice, vor contribui la realizarea unui cadru concurențial sănătos și vor duce pe termen mediu la creșterea calității serviciilor, scăderea prețurilor și creșterea cifrei de afaceri în turism.

Măsurat prin:

- protocol de colaborare între centrele de informare județene;
- rețea de tip INTERNET, cu conexiune « on line », cu servicii public accesibile ;

- pagina WEB de prezentare a serviciilor furnizate de rețeaua regională ;
- materiale de promovare difuzate prin centrele de informare turistică ;
- catalog de produse și servicii turistice regionale, editat pe suport electronic.

Măsuri/actiuni pentru atingerea obiectivului :

- Identificarea si nominalizarea celor sase centre judetene de informare ;
- Identificarea si atragerea surselor de finantare ;
- Lansarea ofertei si selectarea firmei care va realiza conexiunea Internet, pagina WEB si catalogul de promovare ;
- Realizarea bazei de date si a materialelor de promovare ;
- Distribuirea materialelor de promovare si cooptarea de noi membri in rețeaua de informare ;

Prioritatea 3 : Promovarea Munților Apuseni ca regiune turistică unitară cu oferta diversă și obiective turistice de marcă.

Obiectiv : Valorificarea potențialului turistic al regiunii prin îmbunătățirea și dezvoltarea activităților de marketing și promovare.

La 31.07.2004, capacitatea de cazare totală în Munții Apuseni era de 34.648 locuri (12,5% din capacitatea de cazare la nivel national), ceea ce îi conferă regiunii poziția a doua pe țară, dar indicele de utilizare a capacităților aflate în funcțiune era de numai 28,2% (34.9% media pe țară) (sursa www.antrec.ro).

Aceste cifre demonstrează că atât infrastructura în turism cât și potențialul turistic existent nu sunt folosite la întreaga capacitate și ținând seama de acest lucru se preconizează dezvoltarea, diversificarea și promovarea ofertei turistice.

Se pleacă de la premiza ca indicele redus de utilizare a capacităților turistice are printre alte cauze și promovarea turistică insuficientă a utilităților turistice existente și unui marketing turistic necorespunzător, dar că datorită unui imens potențial, turismul poate constitui un factor de dezvoltare.

Pentru ca în viitor ponderea acestui sector economic să crească semnificativ, sunt necesare acțiuni conjugate de promovare, care să aibă ca țintă utilizarea integrală a obiectivelor turistice dispuse pe întreaga suprafață a regiunii.

In contextul politicilor regionale, este de luat în considerare ca măsură identificarea elementelor care particularizează zona obiectivele cele mai cunoscute, iar pe plan național și internațional se vor promova prioritar aceste elemente de particularitate.